

El sector Media a Barcelona i Catalunya

 Generalitat de Catalunya
CIDEM

 Ajuntament de Barcelona
Promoció Econòmica

 22 Barcelona
El districte de la innovació

 Cambrà de Comerç
de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Agència Catalana d'Inversions

www.catalonia.com

Amb la seu central a Barcelona, una delegació a Madrid i dues oficines exteriors a Nova York i Tòquio, l'Agència Catalana d'Inversions ofereix serveis d'assessorament i assistència adaptats a les necessitats de les empreses que estudiïn establir-se o expandir el seu negoci a Catalunya, amb l'objectiu d'impulsar-hi inversions empresarials productives, econòmicament i tecnològicament sòlides.

22@Barcelona

www.22barcelona.com

22@Barcelona és un dels projectes estratègics de la ciutat de Barcelona. En el cèntric barri del Poblenou s'ha dissenyat un espai on empreses i institucions dels sectors Media, Tecnologies Mèdiques, TIC i Energia interactuïn amb centres de coneixement com ara universitats o centres de R+D.

Ajuntament de Barcelona
Promoció Econòmica

www.bcn.cat/barcelonanegocis

Promoció Econòmica és el departament de l'Ajuntament de Barcelona dedicat a promocionar Barcelona com a lloc atractiu pels negocis i ajudar i donar suport a les empreses, professionals i institucions que volen establir-se o fer negocis a la ciutat.

Cambra de Comerç de Barcelona

www.cambrabcn.es

La Cambra de Comerç de Barcelona és la institució que representa les empreses de la ciutat de Barcelona. A través dels seus serveis individualitzats a empreses i de les seves actuacions afavoreix la promoció de l'activitat econòmica i empresarial del país i de cadascuna de les empreses.

Presentació

Catalunya, i la seva capital Barcelona, han estat de sempre terra d'acollida i de benvinguda. A través de la història han estat molts els pobles que han passat per aquesta terra i quasi tots s'hi han establert. Això ha fet de Catalunya una terra hospitalària, tolerant, dinàmica i oberta a tot allò que sigui nou.

Actualment Catalunya i Barcelona s'han convertit en un dels principals nodes econòmics d'Europa. Motor de l'economia espanyola, la Catalunya del segle XXI és un país innovador, amb una mà d'obra altament qualificada, una posició geogràfica envejable (al cor d'Europa i connectada amb la resta del món gràcies al seu port de la Mediterrània i als seus aeroports internacionals) i unes infraestructures de primer nivell mundial que atreuen importants inversions any rera any.

És un plaer per a nosaltres presentar aquest dossier econòmic que reflexa les característiques d'un dels principals sectors econòmics de Catalunya i de Barcelona tant pel seu pes en el si de la seva economia, pel seu pes relatiu en comparació amb altres regions europees, com per l'aposta que hi estan duent a terme empreses, universitats i centres de recerca: el sector dels Media. Fruit de la col·laboració de quatre institucions cabdals en l'economia de la ciutat de Barcelona i de Catalunya, aquest dossier mostra tot el que Catalunya pot oferir a la seva empresa com a país emprenedor i punter dins d'aquest sector econòmic.

Quedem a la seva disposició per assessorar-lo i ajudar-lo en la seva inversió.

Índex

01	Barcelona i Catalunya	06
02	10 raons per invertir	08
03	El sector Media a Barcelona i Catalunya	10
04	10 raons per invertir en Media a Barcelona i Catalunya	12
	01. Un sector potent a Catalunya	12
	02. Universitats i recerca: Atracció i formació de talent	14
	03. Infraestructures de primer nivell: El Parc Barcelona Media	16
	04. Un sector estratègic per a Catalunya	17
	05. El sector audiovisual	18
	06. L'animació i la creació digital	19
	07. Programes de recolzament de l'Administració	20
	08. Xarxes de suport a la transferència i la innovació	22
	09. Centres de suport a la innovació en Media	24
	10. Barcelona com a referent europeu de la innovació en Media	25
05	Glossari	26

Barcelona, situada al nord-est d'Espanya i a la riba de la Mediterrània, és una de les majors metròpolis europees i el centre d'una extensa regió metropolitana de més de 217 municipis, a la qual hi resideixen 4,6 milions d'habitants. És la capital econòmica, cultural i administrativa de Catalunya i encapçala una àrea emergent d'activitat econòmica al sud d'Europa de 17 milions d'habitants i més de 800.000 empreses. En el marc d'aquesta regió euromediterrània, que inclou les Balears, València, Aragó i el sud-est de França, Barcelona s'orienta preferentment cap a nous sectors estratègics, competitius i internacionals, i es consolida com una de les principals metròpolis europees.

■ Barcelona
■ Catalunya
■ Regió euromediterrània

Les bases del creixement econòmic –molt rellevant en els darrers anys– les podem trobar en una metròpolis amb una estructura empresarialment policèntrica i econòmicament diversificada que facilita el seu rol de viver de noves idees, empreses i productes.

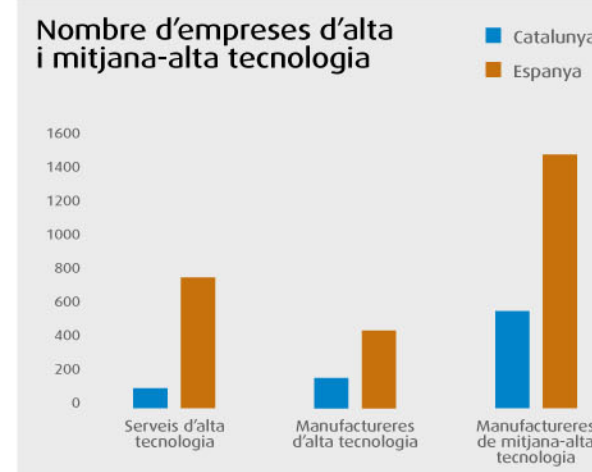
Atenent a la distribució del valor afegit brut segons les distintes branques d'activitat, Catalunya és, en el cas de la indústria, la comunitat autònoma amb major pes sobre el total espanyol (un 25%) i ocupa, respecte del sector serveis, la segona posició en quant al valor afegit brut nacional generat (un 18% del total). A Catalunya, les empreses en els sectors industrials d'alt i mitjà-alt contingut tecnològic i de serveis basats en el coneixement constitueixen el 28,55% del total estatal.

D'altra banda, l'índex d'activitat emprenedora a Catalunya l'any 2005 és del 6,1%, xifra superior a la mitjana espanyola i europea, segons l'informe Global Entrepreneurship Monitor (GEM) 2005.

L'activitat econòmica internacional de l'àrea de Barcelona està especialment impulsada per la Fira, el Port, l'Aeroport, el Consorci de la Zona Franca, el Consorci de Turisme de Barcelona i els nous districtes d'innovació tecnològica. En aquest darrer aspecte i donada la importància de la innovació per al foment de la competitivitat, la productivitat i la internacionalització de les empreses, el sector dels Media és un dels sectors clau per a Barcelona i Catalunya.

Barcelona i la seva àrea metropolitana acullen a les principals productores audiovisuals espanyoles i seus de grans empreses del sector que són un dels pilars en el desenvolupament i explotació dels Media a Espanya. La ciutat s'ha convertit en un dels punts de referència d'Espanya, amb realitats que van des del districte 22@Barcelona, el districte tecnològic i innovador per excel·lència, passant per una àmplia xarxa empresarial de companyies de serveis líders, un arrelat esperit emprenedor i una llarga tradició docent i empresarial en el sector Media.

Pel que fa a la disponibilitat de recursos humans, en els últims anys Barcelona ha augmentat els recursos disponibles tant en educació en noves tecnologies com en la infraestructura disponible per a la recerca. La ciutat disposa d'universitats prestigioses, centres de recerca altament preparats, laboratoris de R+D, així com institucions intermèdies que faciliten el desenvolupament de projectes de base tecnològica i que són tractors de noves iniciatives en la indústria digital a través de la transferència de coneixement.

Barcelona ofereix elements molt diversos que la fan realment atractiva per viure, per treballar i per fer negocis. La ciutat és avui dia un emplaçament ben posicionat per a noves activitats econòmiques. Algunes bones raons per invertir-hi així ho indiquen.

01 Localització geogràfica estratègica

Per carretera, a 2 hores de França. Porta del Sud d'Europa, disposa d'un port, aeroport, Zona Franca, parcs logístics, fira internacional i centre de la ciutat en un radi de només 5 quilòmetres.

02 Completa infraestructura de transport

Xarxa d'autopistes connectada amb Europa; l'aeroport de més ràpid creixement europeu; primer port espanyol i més gran port de contenidors de la Mediterrània; densa xarxa de metro, ferrocarril i autobusos; arribada del Tren d'Alta Velocitat el 2007 i connexió amb la xarxa europea el 2009.

03 Centre d'una gran àrea econòmica, dinàmica i diversa

L'àrea de Barcelona concentra 4,7 milions d'habitants. És la capital de Catalunya -7 milions d'habitants- i el centre de l'arc mediterrani, una gran àrea econòmica amb 18 milions d'habitants. Concentra el 70% del PIB de Catalunya, té un creixement del 3,1% del PIB el 2004 -per sobre de la mitjana europea -, és la sisena aglomeració urbana europea i la cinquena concentració industrial.

04 Inversió estrangera amb èxit

Quarta millor ciutat d'Europa per als negocis*, concentra al voltant del 20% de la inversió estrangera anual a Espanya. Hi ha 2.700 empreses estrangeres establertes amb un grau de satisfacció del 97%. Barcelona també es consolida com un centre de divisions europees de multinacionals.

05 Posicionament internacional reconegut

Barcelona se situa en posicions destacades dins de diferents rànquings internacionals, els quals qualifiquen molt favorablement la realitat urbana, la capacitat d'atracció de capital estranger, el caràcter emprenedor i la qualitat de vida que s'hi gaudeix.

06 Recursos humans preparats pel futur

Alta preparació; elevada productivitat, una de les més altes d'Europa segons l'OCDE; 5 universitats públiques, 2 universitats privades, prestigioses escoles de negocis: IESE, ESADE, EADA; 27 escoles internacionals; àmplia penetració de les noves tecnologies; caràcter procliu a la innovació i la creativitat.

07 Excel·lent qualitat de vida

Primera ciutat d'Europa en qualitat de vida*. Clima estable, sol, platja, proximitat a estacions d'esquí de primer nivell; esplèndida oferta cultural i d'oci; xarxa de 4.500 institucions d'educació; sistema de salut modern i accessible. Fàcil accessibilitat i mobilitat amb transport públic. Un sistema de parcs naturals envolta la ciutat.

08 Grans projectes urbanístics de futur

Transformació de 1.000 hectàrees i 7 milions de metres quadrats de sostre. Àrea del Llobregat: aposta per la logística i la internacionalització, amb les ampliacions del port i l'aeroport; Àrea del Besòs: renovació urbana, sostenibilitat i centres de recerca; La Sagrera-Sant Andreu: arribada del tren d'alta velocitat; 22@Barcelona: el nou districte tecnològic i d'innovació.

09 Una oferta immobiliària competitiva

Àmplia oferta d'oficines, locals comercials i naus industrials amb una excel·lent relació qualitat-preu. La construcció d'habitatges també es troba en una fase expansiva.

10 Cooperació públic-privada única

L'Ajuntament de Barcelona i el Govern català aposten decididament per les empreses; l'èxit en la tradicional col·laboració públic-privada ha estat la clau de la transformació de Barcelona.

* Segons l'informe European Cities Monitor 2006 de Cushman & Wakefield

El sector Media a Barcelona i Catalunya

El sector Media, també anomenat dels continguts, de la comunicació, o de les indústries culturals, creatives o basades en drets d'autor, agrupa totes aquelles empreses dedicades a la producció, creació, publicació, distribució, explotació i gestió d'informació, i experiències, entre d'altres, que tenen com a objectiu la comunicació.

Aquest sector, acull una gran varietat d'indústries, algunes tradicionals i altres emergents, que malgrat els seus orígens diversos s'encaren a reptes similars. El següent gràfic mostra una classificació dels diversos subsectors Media.

Els subsectors Media

Com a resultat de la digitalització i del procés actual de convergència de xarxes i dispositius, s'ha desenvolupat un sector ampli dels continguts que anomenem sector Media. Aquesta amalgama d'indústries té en comú el fer un ús intensiu de les TIC, el creixent impacte al si de l'economia i el contacte directe amb milions d'usuaris a través de diferents canals.

Conscients d'aquesta importància, el sector empresarial i les administracions públiques de Barcelona i Catalunya han decidit donar un impuls al sector per esdevenir un dels nuclis centrals d'Europa.

Catalunya presenta unes condicions favorables per al desenvolupament d'una potent indústria dels continguts. Històricament, el sector editorial, el cinema i les arts gràfiques i plàstiques han aprofitat el tradicional entorn creatiu i productiu de Barcelona i Catalunya. Més recentment, l'augment de la creació audiovisual en televisió, publicitat, animació, videojocs i continguts i serveis en nous formats treuen profit dels recursos que el nostre territori ofereix en capital humà, en infraestructures i en dinamisme empresarial.

El present document té com a objectiu exposar les característiques bàsiques actuals i de futur del sector Media a Catalunya i a la ciutat de Barcelona, mitjançant 10 raons estratègiques :

- 01 Un sector potent a Catalunya
- 02 Universitats i recerca: Atracció i formació de talent
- 03 Infraestructures de primer nivell: El Parc Barcelona Media
- 04 Un sector estratègic per a Catalunya
- 05 El sector audiovisual
- 06 L'animació i la creació digital
- 07 Programes de recolzament de l'Administració
- 08 Xarxes de suport a la transferència i la innovació
- 09 Centres de suport a la innovació en Media
- 10 Barcelona com a referent europeu de la innovació en Media

10 raons per invertir en Media a Barcelona i Catalunya

01 Un sector potent a Catalunya

Entre les característiques comunes de les diverses activitats que componen el sector Media hi trobem un alt nivell d'especialització i un modern funcionament en xarxa que faciliten l'entrada de noves empreses innovadores a la cadena de valor.

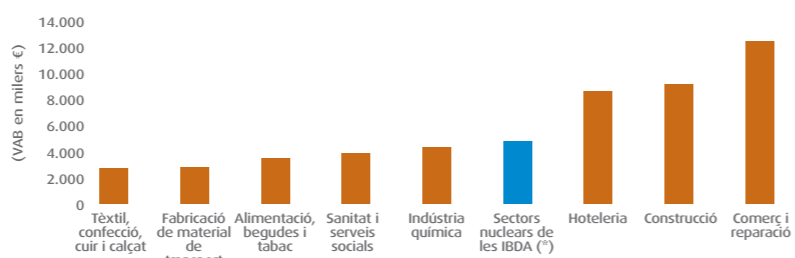
El sector Media és un sector molt significatiu per a l'economia catalana tant per la seva dimensió actual com per la seva projecció de futur.

A l'any 2002, va representar 5.000 milions d'euros en Valor Afegit Brut (un 4% del PIB) i un 5% de l'ocupació amb 145.000 empleats, dades que el situen clarament per sobre de la mitjana espanyola i al capdavant dels sectors vinculats a l'economia del coneixement de Catalunya.

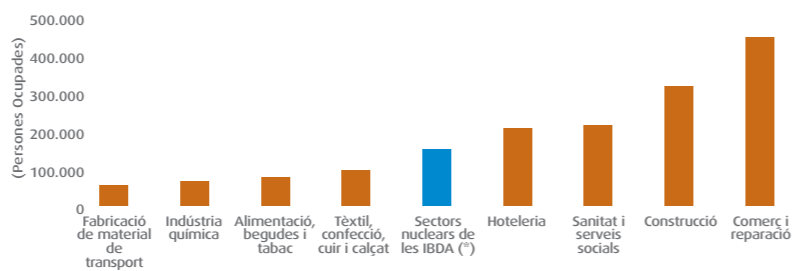
El seu potencial de creixement és molt alt, impulsant al mateix temps el desenvolupament de les TIC en fer-ne un ús intensiu.

Comparativa Sectorial a Catalunya en creació de riquesa (VAB)

Valor Afegit Brut (2002)

Ocupació (2002)

Font: Idescat

*Sectors Nuclears de les Indústries Basades en Drets d'Autor (IBDA), definició de la Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual (OMPI)

Exemples de lideratge empresarial:

Mediapro, amb seu a Barcelona, és un dels principals grups audiovisuals europeus, present a tota la cadena de valor de la producció audiovisual. La seva fusió amb el Grupo Árbol l'any 2005, fa que compti amb 2000 professionals i amb seus a Espanya (cinc), Lisboa, Porto, Madeira, Amsterdam, Budapest, Miami i Qatar. Malgrat la seva relativa joventut, Mediapro lidera mercats en producció de continguts audiovisuals, gestió de drets esportius i cinematogràfics i creació i producció de canals temàtics, entre les seves moltes activitats. Mediapro és també accionista de referència del canal televisiu en obert més nou d'Espanya i amb seu a Barcelona: La Sexta.

Lavinia, també amb seu a Barcelona, és una de les empreses que més decididament ha adaptat el seu model de negoci a la prestació de serveis per a la producció de televisió en base a un model d'externalització. La seva cartera de serveis inclou: serveis de producció d'informatius, posada en marxa i gestió de televisions locals i producció de continguts televisius en diversos formats, entre altres. Les seves produccions s'han emès a diversos països d'Europa, Àsia i Amèrica i són molt actius en la presentació de continguts a Internet.

El **Grupo Planeta** és un grup multimèdia amb gairebé 5.000 treballadors, líder en la producció de continguts culturals per als mercats de llengua hispana. És el primer grup editorial espanyol i està entre els tres principals grups de comunicació que operen a Espanya. Compta amb una àmplia oferta al servei de la cultura, la informació, la formació i l'entreteniment. Entre les empreses participades pel grup, més enllà de l'activitat editorial, cal destacar el Grupo Antena3 (televisió, ràdio i publicitat), La Razón i l'Avui (premsa) i DeAPlaneta (producció i distribució audiovisual).

02 Universitats i recerca: Atracció i formació de talent

A Catalunya, el sector Media és la indústria més important de les activitats intensives en coneixement però pel seu desenvolupament futur requereix d'un entorn capaç d'atreure i generar el talent necessari per estimular el procés d'innovació de manera continuada. Per aquest motiu, Catalunya i Barcelona compten amb uns centres de coneixement que aporten major competitivitat als professionals tant locals com internacionals.

Les universitats i altres institucions de formació

Catalunya compta amb un total de 12 universitats amb més de 300.000 estudiants. Hi ha estudis de grau i postgrau en pràcticament totes les àrees relacionades amb el món de la comunicació incloent comunicació audiovisual, publicitat i relacions públiques, traducció i interpretació, lingüística, informàtica, periodisme, telecomunicacions, tecnologies de la informació i mitjans audiovisuals o ciència cognitiva i llenguatge, entre moltes altres.

En formació especialitzada hi ha programes tècnics de grau mitjà i superior així com màsters en les més diverses matèries com videojocs, documentals de creació, disseny, arts escèniques, o efectes especials.

En matèria de recerca universitària, Catalunya concentra 553 grups de recerca, 137 centres de R+D i 308 departaments universitaris, entre els quals destaquen diversos grups dedicats a la recerca en matèria de creació, distribució i utilització de continguts, en especial en el desenvolupament de tecnologies habilitadores. També és fonamental per al sector de la comunicació la recerca realitzada en l'estudi dels usuaris tant a nivell sociològic, etnogràfic, psicològic, cognitiu i de percepció, com en els aspectes més funcionals d'ús i disseny d'interfícies.

En estudis empresarials, Barcelona compta amb diverses escoles de negoci de renom internacional com ara ESADE, IESE o EADA que complementen la formació que altres institucions ofereixen en el camp Media.

Ensenyament Superior i Recerca vinculada als Media

- Universitat Pompeu Fabra
- Universitat Autònoma de Barcelona
- Universitat de Barcelona
- Universitat Politècnica de Catalunya
- Universitat Ramón Llull
- Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya
- Escola Superior de Música de Catalunya

03 Infraestructures de primer nivell: El Parc Barcelona Media

Catalunya ofereix una localització privilegiada per a les empreses de comunicació que veuen en la innovació centrada en l'usuari, el seu present i futur. L'entorn empresarial dinàmic, fet de grans i petites empreses, l'afluència i formació de talent i recerca han pres forma en concret a Barcelona i la seva àrea d'influència, en projectes d'infraestructures sectorials especialment significatius.

Les empreses de mitjans i operadores més tradicionals escampades per Barcelona, les audiovisuals i multimèdia que s'han anat ubicant al sud de la ciutat i la resta del sector Media reben ara els nous equipaments del Parc Audiovisual de Catalunya, encara en projecte, i especialment el Parc Barcelona Media, ja en construcció a 22@Barcelona.

Aquest espai obert, al cor de la ciutat, aspira a ser una icona del sector Media al Sud d'Europa, un entorn de col·laboració i intercanvi entre empreses, universitats, entitats i ciutadans; centrat en l'excel·lència en la recerca, la transferència, la innovació i la formació de capital humà i cultural. La seva ubicació és al cor de 22@Barcelona, el nou centre econòmic de la ciutat de Barcelona on s'hi ha instal·lat les principals empreses dels sectors Media, Tecnologies Mèdiques, TIC i Energia. Aquest territori gaudeix de les més modernes infraestructures de telecomunicacions i transports i en ell es desenvolupen diferents projectes amb participació pública i privada amb la voluntat d'afavorir la competitivitat a les empreses dels quatre sectors mencionats.

El **Parc Barcelona Media** és el projecte més emblemàtic realitzat a 22@Barcelona i a la ciutat de Barcelona per al sector Media. Disposa de 115.000 m² per a les empreses i 60.000 m² per a serveis relacionats amb el sector de la comunicació i està constituït per la Universitat Pompeu Fabra, 22@Barcelona, Grup MediaPro i Barcelona Media - Centre d'Innovació (Entitat gestora).

Els elements del Parc Barcelona Media són:

- **Campus de la Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra** (24.000 m²)
- **Centre de Producció Audiovisual i Oficines de Mediacomplex** (36.000 m²)
- **Barcelona Media - Centre d'Innovació**
- **Fàbrica dels Media** (Centre d'Interpretació Cultural)
- **Residència Barcelona Media** (Lligada a les activitats del Parc)
- **Incubadora d'empreses**

04 Un sector estratègic per a Catalunya

Catalunya, com a país amb cultura pròpia, té una especial sensibilitat per les conseqüències que es deriven del creixent procés de globalització cultural. Per aquest motiu les administracions i poders públics fa temps que duen a terme actuacions específiques de suport al sector Media.

Més que un sector econòmic

Entre les actuacions més significatives cal parlar de la creació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que per la seva dimensió va jugar un paper central en el desenvolupament del sector i és el punt de partida de gran part de les empreses, professionals i creadors que avui componen aquest dinàmic sector.

També cal destacar la creació del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), un organisme regulador pioner encarregat, entre altres coses, de vetllar pel respecte dels drets dels espectadors i de les llibertats dels participants en el mercat audiovisual i de garantir el compliment de les normatives i de la imparcialitat dels mitjans públics.

A partir de l'any 1995, la regulació per llei de les televisions locals ha donat lloc a una vasta xarxa d'emissores tant públiques com privades amb una extensa producció pròpia de continguts, nous talents i professionals que han consolidat una visió més propera i diversa de la realitat de pobles i ciutats arreu del país.

Com a reptes de futur, Catalunya ha establert les bases per convertir-se en un dels nuclis principals del sector Media a escala europea i internacional. Gràcies a la col·laboració públic-privada en diferents projectes (com ara el Parc Barcelona Media) i a les noves inversions realitzades per empreses del sector (destacant el nou canal de televisió estatal "la Sexta"), Catalunya es projecta com un territori competitiu i modern dins d'aquest sector.

En aquesta direcció, cal destacar iniciatives concretes tant a nivell de ciutat amb el Pla Estratègic de Cultura liderat per l'Institut de Cultura, com nivell de la regió metropolitana de Barcelona amb el Pla Estratègic Metropolità.

05 El sector audiovisual

Catalunya ha estat un dels motors de la indústria de la televisió, ràdio i cinema a Espanya, per la seva precocitat, dimensió i innovació en continguts i formats.

En ràdio, Barcelona ha estat pionera a Espanya (Ràdio Barcelona emet el primer informatiu de 30 minuts, l'any 1924) i continua essent un referent en producció de programes, llançament de nous talents creatius líders en audiència que, en molts casos, han fet el salt cap a altres formats de comunicació de masses (televisió, cinema, literatura, etc.).

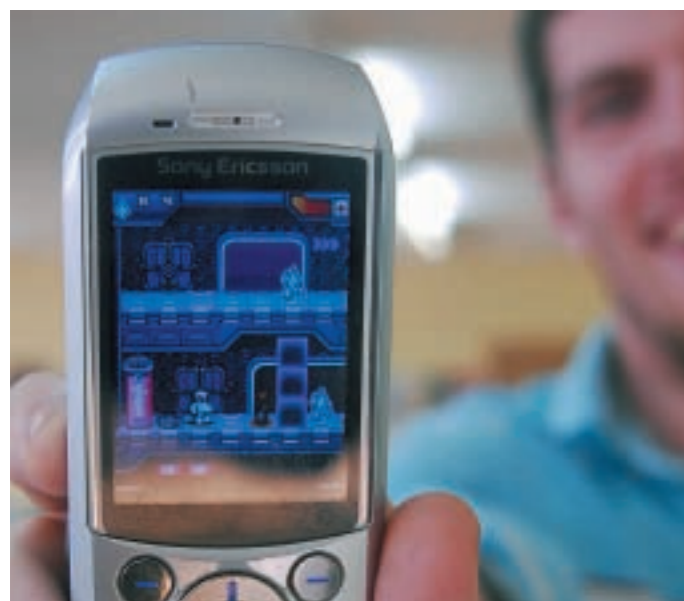
En el camp de la televisió, les productores catalanes figuren entre les més reeixides d'Espanya ja que han estat responsables d'alguns dels programes de més èxit i influència de la darrera dècada tot i la dificultat

de situar les seves operacions lluny de les grans cadenes estatals. Empreses com Gestmusic-Endemol, Mediapro, El Terrat o Lavinia han estat responsables de gran part de la innovació televisiva a Espanya i en alguns casos, a tot el món.

En el món del cinema, les productores catalanes estan protagonitzant un ressorgiment significatiu recolzat per projectes empresarials importants. En aquest sentit destaca l'impuls realitzat en l'activitat de distribució d'empreses com Manga Films i sobretot Filmax que han cercat una certa especialització basada en el coneixement profund de les preferències del públic.

A banda de les productores de grans dimensions, a Catalunya hi ha gairebé 200 petites productores de televisió i cinema que generen algunes de les propostes més singulars i trencadores de l'audiovisual espanyol. Més enllà de l'èxit obtingut a nivell de llargmetratges de ficció, la producció de documentals, telesèries i de TV movies, ha donat èxits i reconeixement internacional a un important col·lectiu d'emprenedors de la creació.

Capítol apart requereix la publicitat. Catalunya, i més concretament Barcelona, s'ha situat com un dels indrets de referència en la producció publicitària a nivell europeu. La presència de creadors, talent, i d'una indústria de producció i suport de primer nivell internacional, han convertit la ciutat en la inspiració, origen i escenari de múltiples campanyes globals.

06 L'animació i la creació digital

Foto: Andreu Androver

Catalunya lidera el sector de l'animació a Espanya i ha projectat algunes de les seves empreses més potents al lideratge europeu. L'era contemporània de l'animació s'inicià als anys 80 amb la irrupció de BRB Internacional i D'Ocon Films com a proveïdors de sèries televisives. El 1984 es realitza la primera animació per ordinador que permet a les empreses locals posicionar-se al mercat internacional amb propostes d'estil innovador.

A dia d'avui, a aquestes empreses pioneres i ja plenament consolidades, s'hi han unit d'altres que també han exportat el seu èxit arreu del món com Cromosoma, amb un producte artesanal i d'alta qualitat.

La indústria de l'animació a Catalunya ha forjat un col·lectiu de professionals de primera línia que participen en les produccions més importants de l'animació nord-americana i europea.

La creació digital també ha donat lloc a importants empreses de producció de videojocs, disseny televisiu i efectes especials amb una rellevant presència en els mercats locals, europeus i nord-americans.

La qualitat i abundància de talent ha portat a empreses internacionals líders en llurs sectors a realitzar fortes inversions per establir-se a Barcelona i Catalunya, per tal de realitzar productes destinats al mercat global. Així podem destacar Ubisoft líder en videojocs i que ja porta anys essent un referent en producció.

Les darreres tendències en arts escèniques també treuen profit de la capacitat innovadora dels creadors digitals. Així, grups teatrals de fama internacional com la Fura dels Baus, Marcel·lí Antúnez, Francesc Gelabert o Konic Thtr han produït espectacles incorporant continguts digitals innovadors de creadors locals que després han estrenat arreu del món.

07 Programes de recolzament de l'Administració

Catalunya i Barcelona proporcionen un entorn idoni per a les empreses innovadores del sector Media, ja que a més de gaudir d'un entorn competitiu i innovador, poden aprofitar tota la R+D que es duu a terme a través de diferents programes i de les diferents estructures existents dins de xarxes de transferència tecnològica.

Amb la voluntat de millorar i incrementar la capacitat innovadora, l'Administració espanyola ha realitzat una aposta significativa per la R+D i la innovació, amb un compromís d'augment significatiu de la inversió pública en aquests aspectes. El programa INGENIO 2010 és el més recent dels plans i articula programes de subvencions i ajudes de la Comissió Interministerial de Ciència y Tecnología (Ministeris d'Educació i Ciència i Indústria, Turisme i Comerç), que complementa altres programes d'ajuts destinats a empreses (especialment PIMES), grups de recerca i altres actors del sistema d'innovació.

Dins d'aquestes fonts de finançament estatal destaquen:

- **NEOTEC**, coordinada des del CDTI (Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial), són crèdits amb interès 0% i amb un llarg termini d'amortització que cobreixen fins al 60% del pressupost total del projecte.
- **ENISA**, Empresa Nacional d'Innovació, de capital públic, adscrita al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, a través de la Direcció General de Política Pyme. La seva activitat es centra en la utilització de nous instruments financers de recolzament a les pimes. Són préstecs participatius.
- **PROFIT**, del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, ajuts públics per a projectes de R+D d'empreses.
- **TORRES QUEVEDO**, programa del Ministeri d'Educació i Ciència que financia amb subvencions la contractació d'investigadors per part d'empreses, associacions empresarials i altres centres tecnològics.
- El **Programa CENIT** (Consortios Estratégicos Nacionales en Investigación Técnica), és un dels instruments del Pla INGENIO 2010 que el Govern Central ha dissenyat per impulsar la R+D+i, i que té l'objectiu específic d'incrementar l'abast i la col·laboració entre les empreses i els organismes públics de recerca, mitjançant el recolzament financer de grans projectes de caràcter estratègic, duts a terme per consorcis d'empreses grans i pimes, i amb la participació contractual de grups de recerca públics i privats. Es tracta de donar un salt qualitatiu en les activitats de recerca, ja que els projectes a finançar han de tenir una durada de 4 anys i un pressupost de 5 a 10 milions d'euros anuals.

El Govern català també aposta de ple per una indústria Media potent, innovadora i capdavantera dins del marc europeu. Un dels organismes claus en aquesta política és el Departament de Treball i Indústria de la Generalitat de Catalunya, que a través del CIDEM, treballa per impulsar el teixit empresarial català i potenciar la seva competitivitat i ofereix a les empreses diverses alternatives de finançament:

- Línies de capital risc: finançament de projectes emprenedors mitjançant la participació minoritària i temporal al seu capital.
 - Invertec, Invernova i Invercat: participats pel CIDEM.
 - BCN Emprèn, Spinnaker Media, Innocat i Catalana d'Iniciatives: participats per altres organismes de la Generalitat de Catalunya.
 - Altres fons de capital risc privats amb els que el CIDEM hi té relació.
- Línies de crèdit: finançament proveït per l'Institut Català de Finances, Autoempresa, NEOTEC-CDTI i ICO.
- Línies d'aval: avals oferts per Avalis de Catalunya per a l'obtenció de préstecs amb unes condicions prefixades per al finançament d'inversions en actiu fix.
- Línies de préstec participatiu: finançament empresarial proveït per Capital Concepte del CIDEM, ENISA o l'Institut Català de Finances.
- Ajuts a fons perdut: I+D, Capital Gènesi, etc...
- Incentius fiscals a la R+D. Deduccions en l'impost de societats.
- Ajuda a la recerca de capital, fòrums d'inversió CIDEM, Xarxa de Trampolins Tecnològics i XIP (Xarxa d'Inversors Privats o Business Angels).

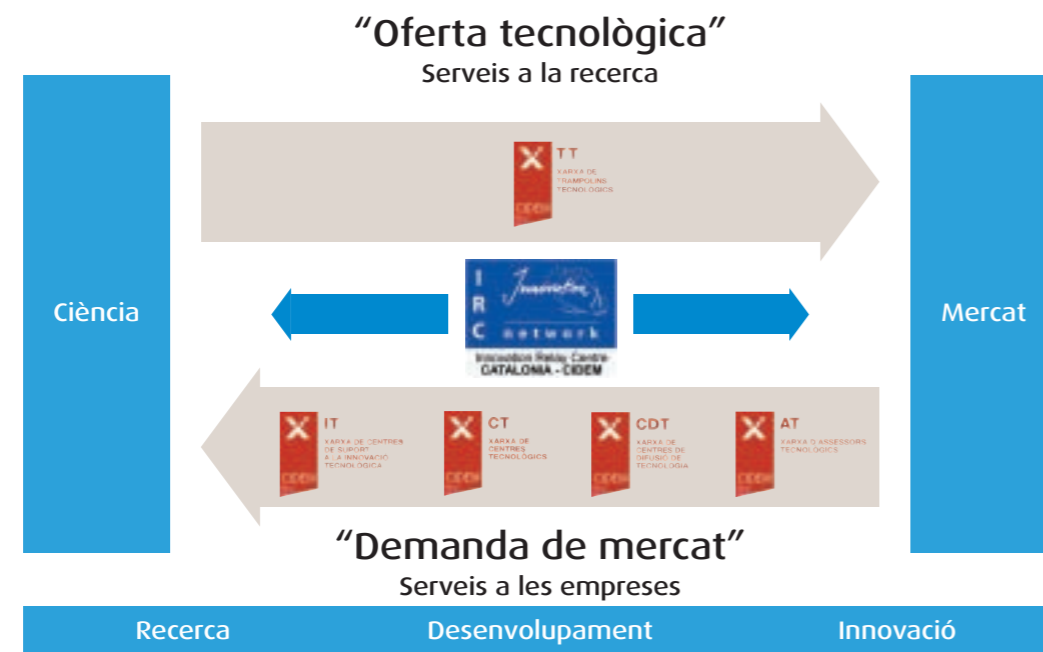
Per la seva banda, la Unió Europea també participa dins del conjunt d'institucions implicades en el creixement del sector Media en el seu territori, i ofereix una sèrie de programes de suport i ajuts:

- Setè Programa Marc
- eContent Plus
- Programa Media
- Fons Estructurals

08 Xarxes de suport a la transferència i la innovació

Per tal de treure el màxim rendiment de les activitats vinculades a la R+D i la innovació, és important que existeixin instruments que facilitin el trànsit del coneixement cap al mercat. En aquest sentit, a Catalunya, s'han desplegat unes xarxes de suport que, cadascuna dins del seu àmbit, fomenta i/o facilita la innovació empresarial.

- **Xarxa de Transferència Tecnològica (XTT)** - unitats de suport a la creació d'empreses basades en el coneixement o empreses de base tecnològica des de l'entorn universitari. En aquesta xarxa hi participen: Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat de Vic, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Ramon Llull, Universitat Rovira i Virgili, Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, Consell Superior d'Investigacions Científiques, ESADE, IESE i La SALLE.
- **Xarxa d'Innovació Tecnològica (XIT)** - formada per unitats i grups de recerca amb capacitat de prestar serveis d'innovació tecnològica a les empreses de Catalunya. Té com a objectiu potenciar el mercat de la subcontractació de R+D a Catalunya per tal d'incrementar la capacitat d'innovació de les empreses. Actualment, més de 900 empreses contracten activitats de R+D als centres d'aquesta xarxa.

Font: Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM)

- **Xarxa de Centres Tecnològics (XCT)** - focalitzada en la transferència del coneixement generat en els centres públics i privats de recerca, i en l'adaptació al llenguatge de l'empresa, a les característiques dels seus productes i a la demanda dels seus clients. Barcelona Media – Centre d'Innovació està dedicat al sector Media realitzant activitats de recerca aplicada, desenvolupament pre-competitiu i serveis de suport a la innovació de forma continuada.
- **Centres de Difusió Tecnològica (CDT)** - Són entitats sense afany de lucre creades a partir de la demanda empresarial, que treballen en el foment i la difusió de la innovació i la tecnologia i en la prestació de serveis tecnològics. Els CDT es caracteritzen per la seva proximitat al sector i a l'entorn geogràfic on estan localitzats.

09 Centres de suport a la innovació en Media

Per tenir un sector Media competitiu no només cal tenir una R+D potent sinó que també són necessàries les infraestructures i eines de suport tecnològic que facilitin la transferència cap a les empreses de la tecnologia i del coneixement generat en els centres públics i privats de recerca. Aquesta transferència es pot concretar, entre d'altres, en nous projectes de R+D+i, comercialització de patents o creació de noves empreses de base tecnològica.

Les organitzacions per al sector Media

A Catalunya, seguint el model europeu adaptat a les característiques locals, existeixen organitzacions complementàries especialitzades en el foment de la transferència de coneixement de la universitat a l'empresa.

Barcelona Media - Centre d'Innovació

Fundació membre de la Xarxa de Centres Tecnològics del CIDEM dedicada a impulsar la competitivitat de les empreses Media a través d'activitats de R+D i Innovació. Realitza projectes de transferència i innovació en l'àmbit dels continguts i, donada la seva experiència en la creació de grans consorcis per a projectes col·laboratius, és líder en projectes de la Comissió Europea en el sector Media.

www.barcelonamedia.org

Yahoo! Research Barcelona, un exemple d'integració en el sistema d'innovació

La empresa global de nous mitjans Yahoo! ha decidit donar un impuls a la seva inversió en R+D i per això cerca entorns on hi hagi el millor talent i que es faciliti la seva integració en el sistema europeu de recerca. El Dr. Ricardo Baeza-Yates, cap de l'Àrea de Emmagatzemat i Recuperació d'Informació de Barcelona Media, i la capacitat de gestió externalitzada, i de hosting de R+D del centre van fer que Yahoo! Research acabés apostant per Barcelona com a primer emplaçament a Europa íntegrament dedicat a la recerca.

research.yahoo.com

i2CAT

Fundació dedicada a impulsar la recerca i la innovació en l'àmbit d'Internet de segona generació. El seu cluster dedicat a l'audiovisual es centra en el desenvolupament de tecnologies de vídeo per Internet.

www.i2cat.net

10 Barcelona com a referent europeu de la innovació en Media

El sector Media a Catalunya està consolidat com a motor econòmic amb capacitat de creixement i amb un entorn més que favorable per a la incorporació de noves empreses

Tot i la diversitat dels seus diferents subsectors, les empreses Media de Catalunya i Barcelona participen d'una cultura de col·laboració i de treball en xarxa que els permet incorporar nous productes i serveis amb facilitat i eficàcia ajudant a la competitivitat del conjunt de la cadena de valor.

Diversos factors fan de Catalunya i Barcelona un pol d'innovació i un emplaçament immillorable per a la indústria Media:

- la localització geogràfica i estratègica de Barcelona;
- la dimensió del sector (4% del PIB i 5% de l'ocupació) amb una gran diversitat de petites empreses especialitzades i grans grups amb important capacitat d'inversió;
- un entorn de coneixement i recerca: grups de recerca de primer nivell internacional ben connectats amb la indústria a través d'organitzacions pont dedicades a la transferència;
- la disponibilitat d'altres entitats de suport;
- la confluència d'un alt nivell científic-tecnològic amb la qualitat de vida;
- el recolzament actiu de l'Administració al desenvolupament de l'economia del coneixement de la que els Media en són líders;
- el desenvolupament d'infraestructures sectorials que afavoreixen el creixement del sector, i la interrelació dels agents del sistema d'innovació;
- un entorn cultural reconegut per la seva creativitat, capacitat comunicativa i de convocatòria i eficàcia organitzativa.

Centres educatius

Universitat Pompeu Fabra (UPF)
www.upf.edu

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
www.uab.cat

Universitat de Barcelona (UB)
www.ub.es

Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)
www.upc.es

Universitat Ramon Llull (URL)
www.url.cat

Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC)
www.escac.es

Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)
www.esmuc.net

ESADE
www.esade.edu

IESE Business School
www.iese.edu

EADA: Escuela de Alta Dirección y Administración
www.eada.edu

R+D+i i transferència de coneixement

Barcelona Media
Centre d'innovació
www.barcelonamedia.org

I2Cat
www.i2cat.net

Organismes locals

Ajuntament de Barcelona
Promoció Econòmica
www.bcn.cat/barcelonanegocis

22@Barcelona
www.22barcelona.com

Institut de Cultura de Barcelona
www.bcn.cat/cultura

Pla Estratègic Metropolità
www.bcn2000.es

Xarxa de Televisions Locals
www.xtvl.org

Organismes autonòmics

CIDEM
Centre d'Innovació i Desenvolupament
Empresarial
www.cidem.com

Agència Catalana d'Inversions
www.catalonia.com

Idescat
Institut d'Estadística de Catalunya
www.idescat.net

Corporació Catalana de Ràdio i Televisió
www.ccrtv.com

Consell de l'Audiovisual de Catalunya
www.audiovisualcat.net

Organismes estatals

Ministeri d'Educació i Ciència
www.mec.es

Ministeri d'Indústria, Treball i Comerç
www.mityc.es

CDTI
Centro para el Desarrollo Tecnológico
Industrial
www.cdti.es

ENISA
Empresa Nacional de Innovación
www.enisa.es

CSIC
Consejo Superior de Investigaciones
Científicas
www.csic.es

Organismes europeus i internacionals

OMPI
Organització Mundial de la Propietat
Intel·lectual
www.wipo.org

Setè Programa Marc
europa.eu/scadplus/leg/es/lvb/i23022.htm

E-Content Plus
www.cbe.be/es/ImpresaEuropa/ImpresaEuropaPublic/programstotallist.lasso#

Programa Media
ec.europa.eu/comm/avpolicy/media/index_en.html

Fons Estructurals UE
ec.europa.eu/regional_policy/funds/prord/sf_es.htm

Fonts de finançament

CIDEM
Centre d'Innovació i Desenvolupament
Empresarial
www.cidem.com

Barcelona Emprèn
www.bcnempren.com

Catalana d'Iniciatives
www.iniciatives.es

Institut Català de Finances
www.icfinances.com

Instituto de Crédito Oficial
www.ico.es

Avalis de Catalunya
www.avalis-sgr.cat

ENISA
Empresa Nacional de Innovación
www.enisa.es

Empreses

Cambra de Comerç de Barcelona
www.cambrabcn.es

Mediapro
www.mediapro.es

La Sexta
www.lasexta.es

Lavinia
www.lavinia.tc

Grupo Planeta
www.planeta.es

Gestmusic-Endevol
www.gestmusic.es

El Terrat
www.elterrat.com

Manga Films
www.mangafilms.es

Filmmax
www.filmmax.com

Yahoo! Research
research.yahoo.com

BRB Internacional
www.brb.es

D'Ocon
www.docon.es

Cromosoma
www.cromosoma.com

Edició

Ajuntament de Barcelona
Promoció Econòmica
22@Barcelona
CIDEM. Generalitat de Catalunya
Cambra de Comerç de Barcelona

Disseny i maquetació
Imasdecomunicació, S.C.P.

Impressió
Gráficas Sierra, S.L.

D.L. (dipòsit legal)
Barcelona, febrer de 2007
Nº exemplars: 500 (versió en català)